

KRÓLESTWO BELGII

Informacja o stosunkach gospodarczych z Polską

1. Informacje ogólne

powierzchnia:	30 528 km ²	
liczba regionów	trzy regiony: Flandria, Walonia, Bruksela – stolica	
ludność:	11,35 mln	
głowa państwa:	Król Filip I Koburg (od 21 lipca 2013 r.)	
premier:	Pan Alexander De Croo	od 1 października 2020 r.
minister spraw zagranicznych, europejskich, handlu i instytucji bilateralnych:	Pani Sophie Wilmès	od 1 października 2020 r.
minister gospodarki i zatrudnienia:	Pan Pierre-Yves Dermagne	od 1 października 2020 r.
minister współpracy rozwojowej i polityki miejskiej:	Pani Meryame Kitir	od 1 października 2020 r.
minister ds. samozatrudnienia, małych i średnich przedsiębiorstw	Pan David Clarinval	od 1 października 2020 r.
ambasador RP w Brukseli	Pan Artur Orzechowski	od 29 lipca 2016 r.
ambasador Belgii w Warszawie	Pan Luc Frans Jacobs	od 12 września 2018 r.
najbliższe wybory parlamentarne:	2024 r.	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*
PKB (w mld euro)	403,003	416,701	445,956	459,531	473,085	-	-	
PKB na 1 mieszkańca (w euro)	34 200	34 500	35 000	35 580	35 900	-	-	
PKB (dynamika w %)	1,7	1,5	1,7	1,5	1,4	-8,4	4,1	3,5
Deficyt budżetowy w % PKB	2,4	2,4	0,8	0,7	-1,9	-11,2	-7,1	-6,3
Dług publiczny w % PKB	106,4	106,1	103,4	100,0	98,1	117,7	117,8	118,6
Stopa bezrobocia (w %)	8,5	7,8	7,1	6,0	5,4	5,9	7,0	6,2
Inflacja (w %)	0,6	1,8	2,2	2,3	1,2	0,4	1,4	1,6
Eksport towarów i usług (w mld euro)	324,215	341,615	367,409	379,699	386,648	-	-	-
Import towarów i usług (w mld euro)	318,360	336,479	361,188	380,449	385,867	-	-	-

Źródło: Eurostat, OECD, DG ECFIN – European Economic Forecast 2020 (* prognoza)

Królestwo Belgii jest państwem federalnym, w którym funkcjonują trzy regiony (Flandria, Walonia, Bruksela - Stolica) oraz trzy wspólnoty językowe (francuska, niderlandzka i niemiecka). Wspólnoty posiadają daleko posunięte uprawnienia w zakresie kultury oraz spraw socjalnych, zaś regiony dysponują autonomią w wielu dziedzinach, między innymi w zakresie polityki gospodarczej i promocji eksportu. Zarówno władza ustawodawcza, jak i wykonawcza sprawowane są na szczeblu federalnym, regionalnym oraz na szczeblu Wspólnot; rząd federalny nie posiada władzy zwierzchniej w stosunku do regionów i Wspólnot. Reforma państwa zmierza w kierunku coraz większej decentralizacji władzy, uproszczenia przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej oraz ułatwienia kontaktów z administracją.

2. Sytuacja gospodarcza

Belgia należy do grona najwyżej rozwiniętych gospodarek świata. Udział usług w tworzeniu dochodu narodowego sięga ok. 70%. Belgijski sektor usług charakteryzuje się rozbudowanym systemem infrastruktury logistyczno-transportowej (lądowej, kolejowej, portowej-dalekomorskiej i wodno-lądowej) oraz kluczową pozycją Antwerpii jako ważnego światowego centrum obróbki, handlu międzynarodowego i dystrybucji kamieni szlachetnych (głównie diamentów), m.in. za pośrednictwem giełdy diamentowej.

Najważniejszymi gałęziami przemysłu belgijskiego są: chemia, przemysł metalurgiczny, elektromaszynowy (w tym produkcja samochodów) oraz branża spożywcza i tekstylna. Zdecydowana większość produkcji chemicznej ulokowana jest we Flandrii. Wokół Antwerpii powstał potężny klaster przemysłu chemicznego, co jest poważnym ułatwieniem dla eksportu oraz importu tych wyrobów przez port w tym mieście. Belgia posiada 8-procentowy udział w obrotach europejskiej branży chemicznej oraz 17-procentowy udział w europejskim eksporcie produktów chemicznych.

Belgijski sektor bankowy ma długie tradycje, a ilość banków na jednego klienta stawia Belgię na czołowym miejscu w świecie. Kryzys finansowy 2008 – 2009 znacznie osłabił pozycję wielu banków belgijskich (KBC, Dexia, Fortis itp.), a równocześnie banki zagraniczne znacznie umocniły swe wpływy na rynku finansowym w Belgii. Obecnie, po przejęciu grupy Fortis przez BNP Paribas, ponad 80% banków działających w Belgii, kontrolowanych jest z zagranicy, w tym ¼ banków podlega kontroli kapitału francuskiego.

Po kilku latach stagnacji gospodarka belgijska odczuwa w ostatnim czasie umiarkowany wzrost, głównie dzięki inwestycjom firm oraz wskaźnikom handlu zagranicznego. Według prognoz KE w 2019 r. wzrost PKB Belgii oscylował w granicach 1,4%. Ze względu na kryzys gospodarczy wywołany pandemią COVID-19, DG ECFIN szacuje, że w 2020 r. PKB Belgii ulegnie zmniejszeniu o 8,4%, natomiast w 2021 r. ma wzrosnąć o 4,1% (według wcześniejszych prognoz wzrost miał być na poziomie 6,5%). Agencja ratingowa Fitch przewiduje, że deficyt budżetowy państwa wyniesie w 2020 r. 9,7% PKB. Z kolei dług publiczny – 117% PKB, co byłoby najgorszym wskaźnikiem od 1998 roku. Mimo kryzysu agencje ratingowe utrzymują wysokie ratingi dla Belgii na poziomie AA- (Fitch) i Aa3 z perspektywą stabilną (Moody's).

Belgijski rynek pracy boryka się ze sporymi problemami strukturalnymi. Wysokie obciążenia podatkowe, a co za tym idzie koszty pracy, zniechęcają do przedsiębiorczości. Koszty pracy w Królestwie Belgii są jednymi z najwyższych w Unii Europejskiej, zaraz po Danii i Luksemburgu. Według danych Eurostatu w 2018 r. szacunkowy godzinny koszt pracy w Belgii wynosi 39,7 euro (dla porównania w Polsce wynosi 10,1 euro).

3. Ramy prawno-traktatowe

Regiony Królestwa Belgii są uprawnione do podpisywania umów międzynarodowych. Rząd RP podpisał 6 czerwca 1994 r. kompleksową umowę o współpracy z Rządem Flandrii oraz 10 października 1996 r. podobną umowę z Rządem Wspólnoty Francuskiej Belgii i Rządem Walonii. Obie te umowy stwarzają ułatwienia dla pogłębienia kontaktów w dziedzinie współpracy gospodarczej, nauki, kultury i sztuki itp., głównie zdecentralizowanej.

Bilateralne umowy międzyrządowe regulują niektóre kwestie związane ze współpracą gospodarczą. Do najważniejszych należą:

- *Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Belgii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, zapobiegania oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodów i majątku z 20.08.2001 r.*

Umowa w sprawie popierania i ochrony inwestycji (BIT) z Królestwem Belgii i Wielkim Księstwem Luksemburga, podpisana 19 maja 1987 r., została wypowiedziana przez Polskę. Termin zakończenia obowiązywania umowy mija w dn. 2 sierpnia 2021 r.

4. Polsko-belgijska wymiana handlowa

Belgia pozostaje ważnym partnerem gospodarczym Polski, zarówno jeśli chodzi o wymianę handlową, jak i współpracę inwestycyjną. Według danych GUS za 2019 r. **Belgia zajmowała 11. miejsce wśród partnerów handlowych Polski pod względem wartości obrotów towarowych** (2,3% udziału w obrotach handlowych), w tym 13. miejsce w eksporcie (2,3% udziału w eksporcie polskim ogółem) i 10. miejsce w imporcie (2,3% udziału w imporcie polskim ogółem).

Charakterystyczną cechą polsko-belgijskiej wymiany handlowej jest jej silna koncentracja na regionie Flandrii. Z Flandrią jest realizowanych około 85% łącznych obrotów między Polską i Belgią, na Walonię przypada 13%, natomiast na Stołeczny Region Brukseli – 2%.

Obroty towarowe Polski z Belgią (w mld euro)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Dynamika 2019 2018	I – IX 2019	I – IX 2020	Dynamika
Eksport	3,735	3,912	3,989	4,550	5,250	5,486	104,5%	4,224	4,003	94,8%
Import	4,056	4,318	4,795	5,272	5,676	5,342	94,1%	4,159	3,788	91,1%
Obroty	7,791	8,231	8,785	9,822	10,926	10,828	99,1%	8,384	7,792	92,9%
Saldo	-0,320	-0,405	-0,806	-0,722	-0,426	0,143		-0,065	0,215	

Źródło: GUS

Według danych GUS za rok 2019 **polski eksport do Belgii wzrósł o 4,5% w porównaniu z rokiem 2018 i stanowił niemal 5,5 mld euro**. Z kolei **import z Belgii zmalał o niecałe 6% i ostatecznie wyniósł 5,342 mld euro**. Łącznie obroty towarowe nieznacznie zmalały w porównaniu z 2018 rokiem (o 0,9%) i wyniosły 10,828 mld euro. Dotychczas najwyższy wskaźnik wymiany handlowej odnotowano **w 2018 roku – wówczas polsko-belgijskie obroty towarowe wyniosły niemal 11 mld euro**.

Według wstępnych danych GUS, mimo kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19, w okresie **od stycznia do września 2020 r. polski eksport do Belgii zmalał o 5,2%** w porównaniu z analogicznym okresem w 2019 roku. Z kolei **polski import zmniejszył się o niecałe 9%**. Łącznie obroty towarowe Polski zmniejszyły się o nieco ponad 7% w porównaniu do analogicznego okresu w 2019 roku.

We wspomnianym okresie wzrost zanotował polski eksport wyrobów przemysłu chemicznego (o 6,7%; z poziomu 663,1 mln euro w okresie I – IX 2019 r. do 707,8 mln euro w okresie I – IX 2020 r.), artykułów rolno-spożywczych (o 3,5%; z poziomu 572,5 mln euro do 592,4 mln euro), wyrobów przemysłu lekkiego (o 44,2%; z poziomu 76,8 mln euro do 110,8 mln euro) i skór (o 25%; z poziomu 5,3 mln euro do 6,6 mln euro). Ponadto we wspomnianym okresie spadła m.in. wartość polskiego eksportu wyrobów przemysłu elektromaszynowego (o ok. 14%; z 1,857 mld euro do 1,599 mld euro).

Z kolei od stycznia do września br. wzrósł o 4% import artykułów rolno-spożywczych z Belgii (z poziomu 576,6 mln euro w okresie I – IX 2019 r. do 599,4 mln euro w okresie I – IX 2020 r.). Spadek polskiego importu z Belgii dotknął przede wszystkim branże: przemysłu elektromaszynowego (o 23 %; z 825,5 mln euro do 635,8 mln euro), metalurgicznego (o ponad 21%; z 532,9 mln euro do 420,6 mln euro), lekkiego (o 9,2%; z 228,4 mln euro do 207,3 mln euro) i chemicznego (o niecałe 3%; z 1,709 mld euro do 1,660 mld euro).

Dotychczas wymianę handlową z Belgią cechowało ujemne saldo obrotów towarowych, jednakże ta tendencja odwróciła się w 2019 roku. Dodatnie saldo na korzyść Polski wyniosło wówczas 143 mln euro. Dla porównania w 2018 r. deficyt w obrotach towarowych Polski z Belgią wyniósł 426 mln euro i uległ zmniejszeniu w porównaniu do roku 2017 (722 mln euro) i roku 2016 (806 mln euro). Dotyczyło to przede wszystkim wyrobów przemysłu chemicznego (wartość importu z Belgii – 2,460 mld euro w 2018 r., wartość polskiego eksportu do Belgii – 0,951 mld euro), wyrobów metalurgicznych (wartość importu – 666 mln euro w 2018 r., wartość eksportu – 415 mln euro) oraz wyrobów przemysłu lekkiego (wartość importu – ok. 305,6 mln euro, wartość eksportu – ok. 121 mln euro).

Głównymi grupami towarowymi w polskim eksporcie do Belgii w 2019 r. były: wyroby przemysłu elektromaszynowego (2,370 mld euro; 43,2% udział w całości polskiego eksportu do Belgii ogółem), wyroby przemysłu chemicznego (841 mln euro; 15,3%) oraz artykuły rolno-spożywcze (766 mln euro; 14,0%).

Wśród towarów o najwyższej wartości w polskim eksporcie do Belgii znajdują się m.in.: akumulatory, samochody oraz części i akcesoria do samochodów, samochody ciężarowe, autobusy i mikrobusy, wyroby tytoniowe, produkty kosmetyczne, meble, ogniwa i baterie, silniki.

Głównymi grupami towarowymi w imporcie z Belgii w 2019 r. były: wyroby przemysłu chemicznego (2,255 mld euro; udział w całości polskiego importu z Belgii – 42,2%), wyroby przemysłu elektromaszynowego (1,057 mld euro; 19,8%) oraz artykuły rolno-spożywcze (762,9 mln euro; 14,3%).

Wśród towarów o najwyższej wartości w polskim imporcie z Belgii znajdują się m.in.: szczepionki, mięso, polimery, ciągniki, samochody osobowe, wyroby ze stali nierdzewnej, leki.

Polsko-belgijskie obroty usługowe

Według danych GUS w 2019 r. wartość usług dostarczonych przez polskie przedsiębiorstwa w Belgii była na poziomie 1,289 mld euro (stały wzrost w porównaniu z latami ubiegłymi – w 2018 r. wyniosła ona 1,256 mld euro, w 2017 r. – 1,232 mld euro, natomiast w 2016 r. – 1,130 mld euro).

Z kolei wartość usług nabytych przez polskie przedsiębiorstwa od firm belgijskich w 2018 r. była na poziomie 907,166 mln euro (stały wzrost w porównaniu z latami ubiegłymi – w 2018 r. wyniosła ona 905,618 mln euro, w 2017 r. – 831,834 mln euro, natomiast w 2016 r. – 781,031 mln euro, a w 2015 r. – 700,891 mln euro).

5. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Belgijskie inwestycje w Polsce

Według danych NBP **skumulowane inwestycje belgijskie w Polsce na koniec 2019 r. wyniosły 6,9 mld euro** (na koniec 2018 r. – 6,344 mld euro), natomiast Polska odnotowała **napływ inwestycji z Belgii w wysokości 712 mln euro** (na koniec 2018 r. – 175 mln euro). Tym samym Belgia – po raz kolejny – znalazła się na **9. miejscu wśród zagranicznych inwestorów w Polsce**. Łącznie dochody belgijskich inwestorów z tytułu kapitału zainwestowanego w Polsce w postaci bezpośrednich inwestycji zagranicznych w 2019 r. wyniosły 408,4 mln euro (na koniec 2018 r. – 265 mln euro).

GUS informuje, że w Polsce zarejestrowanych jest 657 firm z udziałem kapitału belgijskiego, w tym 259 firm zatrudnia 10 i więcej osób (stan na 2018 r. – ostatnie dostępne dane. Przedsiębiorstwa

z udziałem kapitału belgijskiego plasują swe inwestycje w różnych dziedzinach gospodarki, ale głównie w sektorze przetwórstwa przemysłowego. Ponadto są obecne głównie w woj. mazowieckim i woj. wielkopolskim.

Na liście *Największych Zagranicznych Inwestorów w Polsce – Luty 2019*, opracowanej przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu, znajdują się 54 firmy z kapitałem belgijskim. Do najbardziej znanych belgijskich firm inwestujących w Polsce należą: Vlassenroot, Solvay, SEA-Invest (m.in. inwestycja w Porcie Północnym i Rudoporcie w Gdańsku), Ghelamco (m.in. budowa Warsaw Spire), Umicore (inwestycja w Nysie), CFE Polska czy Reynaers. Do ważniejszych belgijskich inwestycji zagranicznych w Polsce w ostatnich latach należą: budowa centrum logistycznego Korczowa Logistic Park i budowa centrum usług BPO – Euroclear bank w Krakowie.

Polskie inwestycje w Belgii

Według danych NBP stan należności z tytułu polskich bezpośrednich inwestycji w Belgii wyniósł na koniec 2019 r. -54,4 mln euro, co wynikało ze sposobu inwestowania polskich spółek. Odnotowano także odpływ kapitału polskiego w wysokości 1,6 mln euro. Straty z tytułu polskich polskich bezpośrednich inwestycji w Belgii wyniosły 4,8 mln euro.

Do firm obecnych na belgijskim rynku należą m.in.: Comarch, ECO Okna (centrum logistyczne w Courcelles oraz showroom ze swoimi produktami w Brukseli), Trans.eu BVBA (spółka koncernu Logitrans, który stworzył europejską giełdę transportową) czy Aluprof.

Ponadto w Belgii rejestrowanych jest coraz więcej małych polskich firm, często jednoosobowych, które zajmują się świadczeniem usług budowlanych, remontowych itp. (jest ich ponad 8 tys.). Firmy te nie są zaliczane do kategorii FDI, lecz w wyniku ich działalności może w przyszłości nastąpić zwiększenie zainteresowania lokowaniem bezpośrednich inwestycji w Belgii przez polskie podmioty gospodarcze.

6. Potencjalne dziedziny współpracy

Do perspektywicznych dziedzin współpracy w wymianie handlowej z Belgią w najbliższych latach zaliczane są: eksport produktów z branży artykułów rolno-spożywczych, mebli i wyrobów stolarki okiennej i drzwiowej, wyrobów przemysłu olejnego i naftowego, części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, a także udział polskich firm – producentów pojazdów szynowych i komunikacyjnych w przetargach publicznych ogłaszanych w regionach belgijskich.

7. Dane kontaktowe

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli

adres: Av. des Gaulois 29, 1040 Bruxelles - Etterbeek

tel.: +32 (0)2 739 01 00

fax: +32 (0)2 736 18 81

strona internetowa : <http://www.bruksela.msz.gov.pl>

Ambasada Królestwa Belgii w Polsce

adres: ul. Senatorska 34, 00-095 Warszawa

nr tel.: +48 22 551 28 00

fax : +48 22 828 57 11

e-mail: warsaw@diplobel.fed.be

strona internetowa: <https://poland.diplomatie.belgium.be/pl>

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii

listopad 2020 r.